

Arbeidsmarkedet nå – juli 2023

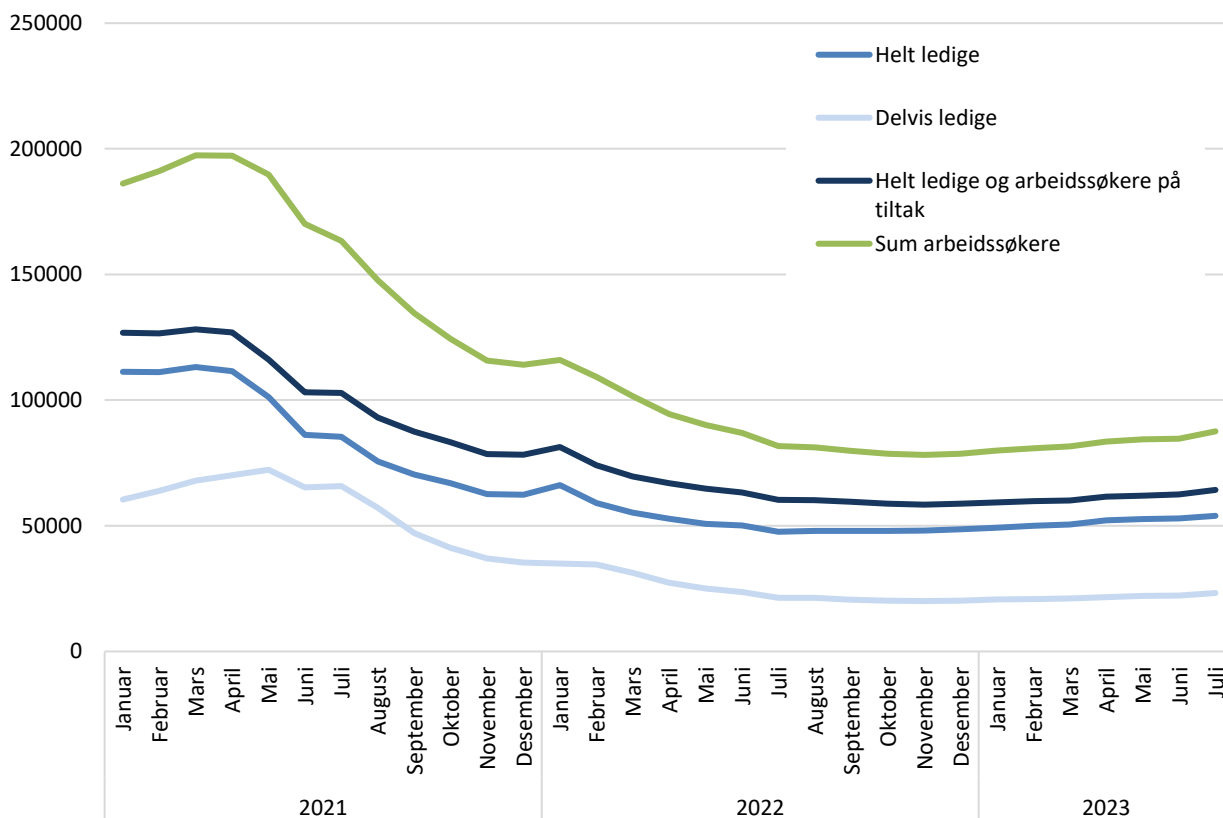
«Arbeidsmarkedet nå» er et månedlig notat fra Analyseseksjonen i Arbeids- og velferdsdirektoratet.

Notatet er skrevet av Kristian Myklathun, Kristian.Myklathun@nav.no, 26. juli 2023.

Økning i arbeidsledigheten

Antallet helt ledige økte med 1 000 personer fra juni til juli, mens summen av helt ledige og arbeidssøkere på tiltak økte med 1 700, ifølge sesongjusterte tall (figur 1). I tillegg ble det 1 000 flere delvis ledige. Samlet gikk antallet arbeidssøkere registrert hos NAV (helt ledige, delvis ledige eller arbeidssøkere på tiltak) opp med 2 900 i løpet av juli.¹

Figur 1. Antall personer registrert som helt arbeidsledige, delvis arbeidsledige, bruttoledighet og summen av arbeidssøkere. Sesongjusterte tall. Januar 2021 – juli 2023

Kilde: NAV

Arbeidsledigheten har økt gradvis gjennom 2023, men er fortsatt på et lavt nivå. Sammenlignet med utgangen av 2022, er det nå omtrent 5 300 flere helt ledige (sesongjustert). Inkluderer vi arbeidssøkere på tiltak og delvis ledige er økningen på 5 500 personer siden årsskiftet. Antallet nye arbeidssøkere har derimot vært stabilt hittil i år. Samtidig har det vært en økning i ledigheten blant

¹ Antallet arbeidssøkere totalt og de ulike undergruppene blir sesongjustert hver for seg. Hver enkelt undergruppe kan ha ulike sesongmønstre, og det kan være perioder der mange går fra helt arbeidsledig til delvis arbeidsledig eller motsatt. Dette fører til at en addering av de ulike sesongjusterte komponentene ikke nødvendigvis gir samme resultat som når en sesongjusterer totalen.

NAV Arbeids- og velferdsdirektoratet // Kunnskapsavdelingen //

Postadresse: Postboks 354 // 8601 Mo i Rana

Besøksadresse: Fyrstikkalléen 1 // 0661 OSLO

Tel: 21 07 00 00 // Fax: 21 07 00 01

www.nav.no // nav.statistikk@nav.no

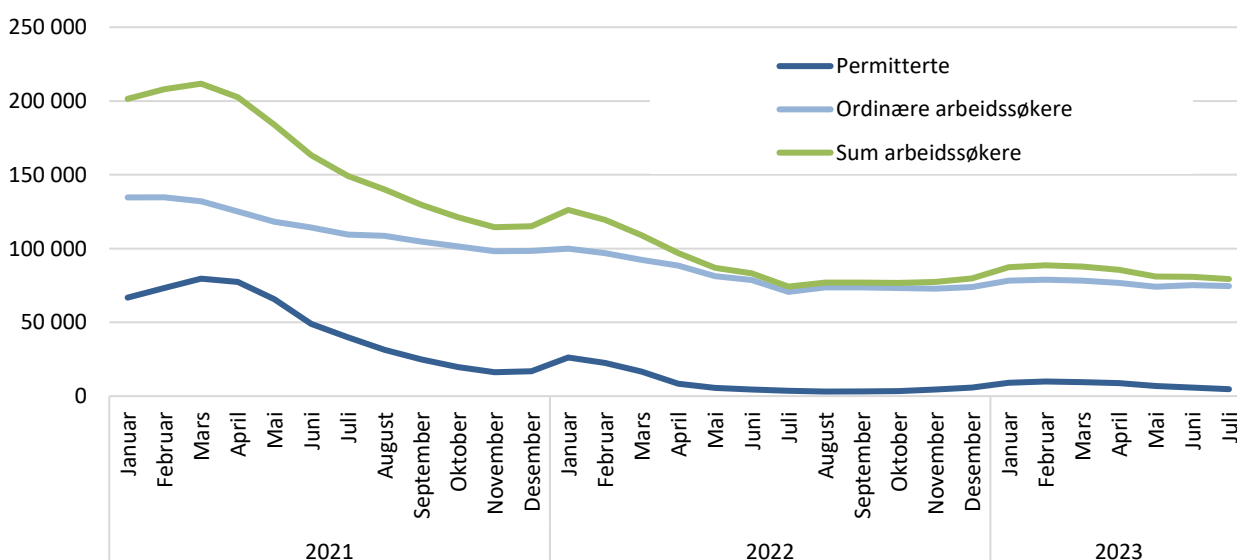
enkelte yrkesgrupper som bygg og anlegg og ingeniør- og IKT-fag, og antall ledige stillinger per virkedag har gått ned fra det rekordhøye nivået sist vinter.

Ved utgangen av juli var 54 200 personer registrert som helt arbeidsledige hos NAV. Det tilsvarer 1,8 prosent av arbeidsstyrken. Bruttoarbeidsledigheten, som er summen av helt arbeidsledige og arbeidssøkere på tiltak, var på 62 000 personer, eller 2,1 prosent av arbeidsstyrken. I tillegg var 17 300 personer registrert som delvis arbeidsledige, noe som utgjør 0,6 prosent av arbeidsstyrken. Til sammen var 79 300 personer registrert som arbeidssøkere hos NAV, noe som tilsvarer 2,7 prosent av arbeidsstyrken.

Litt færre permitterte

Ved utgangen av juli var det registrert 4 800 permitterte arbeidssøkere hos NAV, noe som utgjør 0,2 prosent av arbeidsstyrken (figur 2). Det er 1 000 færre enn i juni (ikke sesongjustert), men 1 200 flere enn på samme tid i fjor. 900 av de permitterte har yrkesbakgrunn fra bygg- og anleggsarbeid, mens 800 har bakgrunn fra industriarbeid.

Figur 2. Antallet arbeidssøkere fordelt på permitterte og ordinære (ikke-permitterte) arbeidssøkere. Januar 2021 – juli 2023. Ikke justert for sesongvariasjoner

Kilde: NAV

Stabilt antall nye arbeidssøkere

I løpet av juli registrerte 11 000 nye arbeidssøkere seg hos NAV. Justert for normale sesongvariasjoner tilsvarer det om lag 700 per virkedag. Antallet nye arbeidssøkere har dermed holdt seg relativt stabilt på et noe høyere nivå enn i fjor så langt i 2023. 34 prosent av de nye arbeidssøkerne oppgir at de har mistet eller kommer til å miste jobben som grunn til at de registrerer seg som arbeidssøkere. 12 prosent svarer at de har sagt opp eller kommer til å si opp, mens ytterligere 22 prosent svarer at de enten er usikre på jobbsituasjonen sin (11 %) eller at de akkurat har fullført utdanning, militærtjeneste eller annet (11 %).

Utviklingen i norsk økonomi

Etter en periode med rask opphenting av økonomien etter koronapandemien, er det nå tegn til svakere utvikling og gradvis nedbremsing i økonomien. BNP Fastlands-Norge økte riktignok med 0,5 prosent fra april til mai, men dette må sees i sammenheng med en like stor nedgang i april.

Konsumprisindeksen (KPI) steg 0,6 prosent fra mai til juni 2023, men tolv månedersveksten gikk noe tilbake, til 6,4 prosent – 0,3 prosentpoeng lavere enn i mai. Økte matvarepriser var den største bidragsyteren til månedsveksten i KPI, med en økning på 2,5 prosent fra mai til juni.

Matvareprisene er 13,7 prosent høyere i juni i år enn de var i samme måned i fjor.

Tolv månedersveksten i konsumprisindeksen justert for avgiftsendringer og uten energivarer (KPI-JAE) nådde et nytt rekordnivå i juni, på 7,0 prosent. Det at veksten i KPI-JAE er høyere enn veksten i ordinær KPI viser at det ikke lenger er energivarer som trekker prisveksten opp. De siste månedene har i stedet matvareprisene og prisene på tjenester, som husleie og flyreiser, vært viktige bidragsytere for å holde prisveksten oppe.

Norges Bank hevet renten med 0,5 prosentpoeng til 3,75 prosent på sitt rentemøte 23. juni. Høy lønnsvekst, et stramt arbeidsmarked og svak kronekurs bidrar til å løfte prisveksten, og legger ytterligere press på pengepolitikken. Norges Bank forventer derfor ytterligere rentehevinger på møtene til høsten, og at styringsrenten kommer opp til 4,25 prosent i løpet av året. Styringsrenta er allerede på sitt høyeste nivå siden 2008, men det er fremdeles langt opp til toppnivået den gang, som var på 5,75 prosent. En viktig endring siden den gang er at husholdningenes gjeld nå er dobbelt så høy, noe som gjør at renteendringene har større konsekvenser for husholdningenes disponible inntekt.

Utviklingen i internasjonal økonomi

Også internasjonalt har inflasjonen holdt seg høy, selv om prisveksten har avtatt betydelig de siste månedene. Det er særlig fall i gass- og kraftpriser som har bidratt til å dempe konsumprisveksten. I eurosonen var inflasjonen på 5,5 prosent i juni, ned fra 6,1 prosent i mai. USA hadde en årsvekst i KPI på 3,0 prosent, som er det laveste nivået siden mars 2021. Også i Storbritannia har inflasjonen falt noe siden toppen i fjor høst, og tolv månedersveksten i juni var på 7,3 prosent.

Som følge av blant annet innstramming i pengepolitikken for å redusere prisveksten, og konsekvenser av krigen i Ukraina er den økonomiske veksten relativt svak hos flere av våre handelspartnere. I Eurosonen var utviklingen flat i første kvartal, etter en liten nedgang i fjerde kvartal i 2022. I Storbritannia er situasjonen stort sett lik, med en vekst på 0,1 prosent i første kvartal, etterfulgt av en tilsvarende vekst i april og mai samlet sett. I USA er tallene noe sterkere, med en annualisert vekst på 2,0 prosent i første kvartal.

Verdensbanken kom med nye anslag for den økonomiske utviklingen i verden i juni. De anslår svak vekst i vår del av verden i både 2023 og 2024, før veksttakten tar seg noe opp igjen i 2025. De grunngir den svake veksten med den globale innstrammingen av pengepolitikken, høy inflasjon, senvirkninger av pandemien og invasjonen av Ukraina. De peker også på flere usikkerhetsmoment som kan gi enda svakere vekst enn de legger til grunn - at vårens usikkerhet om soliditeten til flere banker blusser opp igjen, og at inflasjonen viser seg vanskeligere enn antatt å få ned igjen, noe som vil føre til enda høyere styringsrenter enn det man antar i dag.

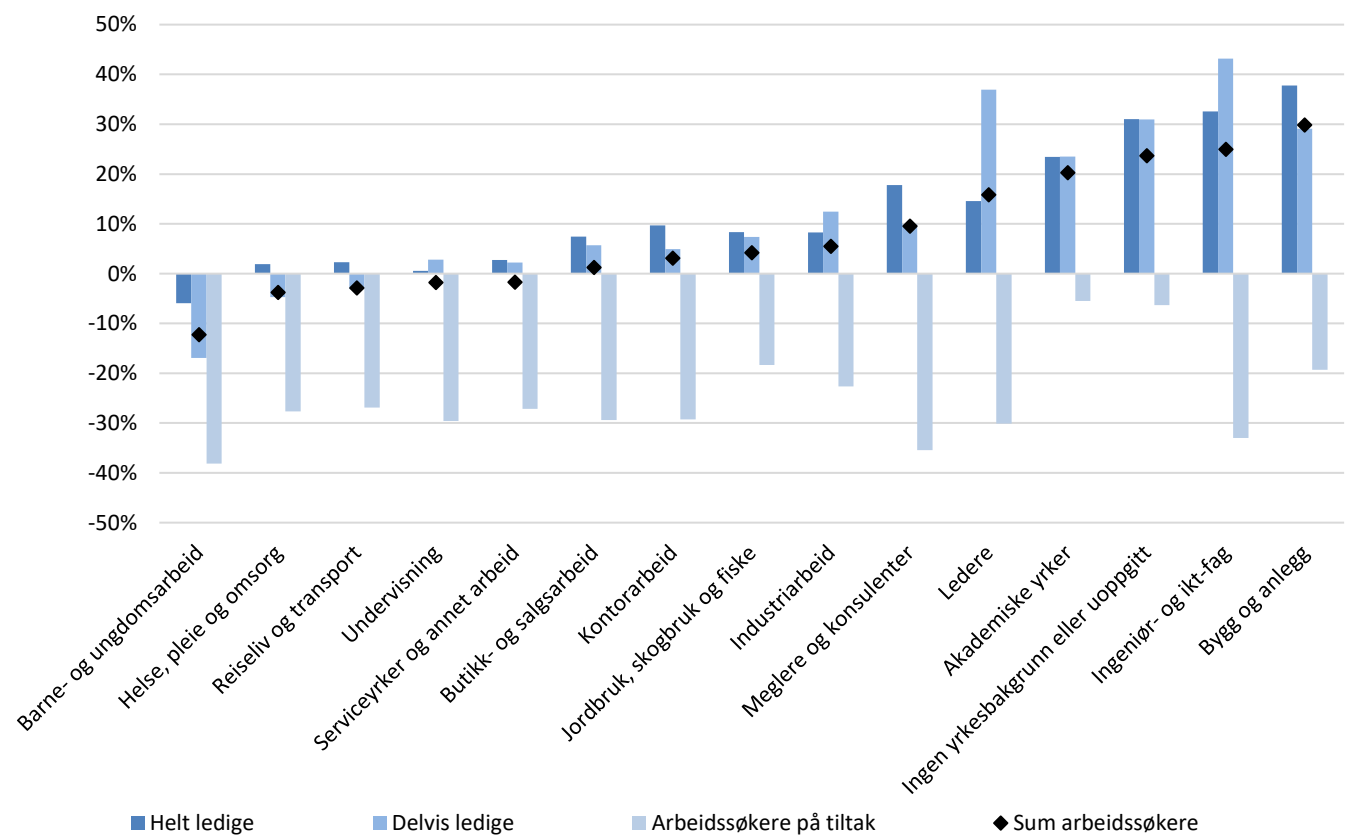
Noe flere ledige innen bygg og anlegg

Den siste måneden har antallet arbeidssøkere økt for alle yrkesgrupper. Økningen er størst for personer uten registrert yrkesbakgrunn (900 flere), samt blant de med bakgrunn fra bygg og anlegg (300 flere), justert for normale sesongvariasjoner.

Sammenlignet med juli i fjor har antallet arbeidssøkere økt mest innen bygg- og anlegg (30 %) og ingeniør- og ikt-fag (25 %) (figur 3). Den relative nedgangen er størst innen barne- og ungdomsarbeid (-12 %).

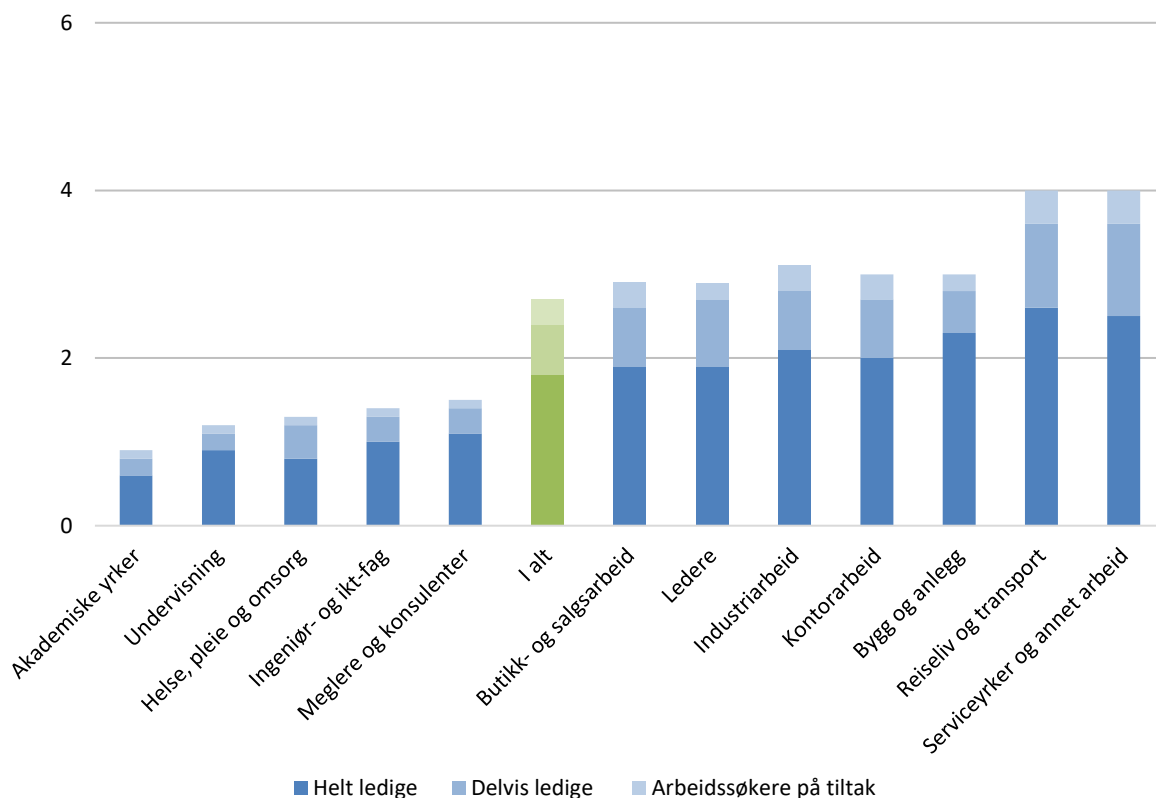
Ved utgangen av juli var andelen arbeidssøkere høyest innen reiseliv og transport og serviceyrker og annet arbeid, med 3,9 prosent av arbeidsstyrken i hver (figur 4). Andelen arbeidssøkere var lavest innen akademiske yrker, med 0,9 prosent.

Figur 3. Endring i antallet arbeidssøkere, fordelt på helt arbeidsledige, delvis arbeidsledige og arbeidssøkere på tiltak. Etter yrkesbakgrunn. Juli 2022 – juli 2023

Kilde: NAV

Figur 4. Prosent av arbeidsstyrken registrert som helt arbeidsledig, arbeidssøker på tiltak eller delvis arbeidsledig hos NAV. Etter yrkesbakgrunn.² Juli 2023.

Kilde: NAV

Serviceyrker og annet arbeid

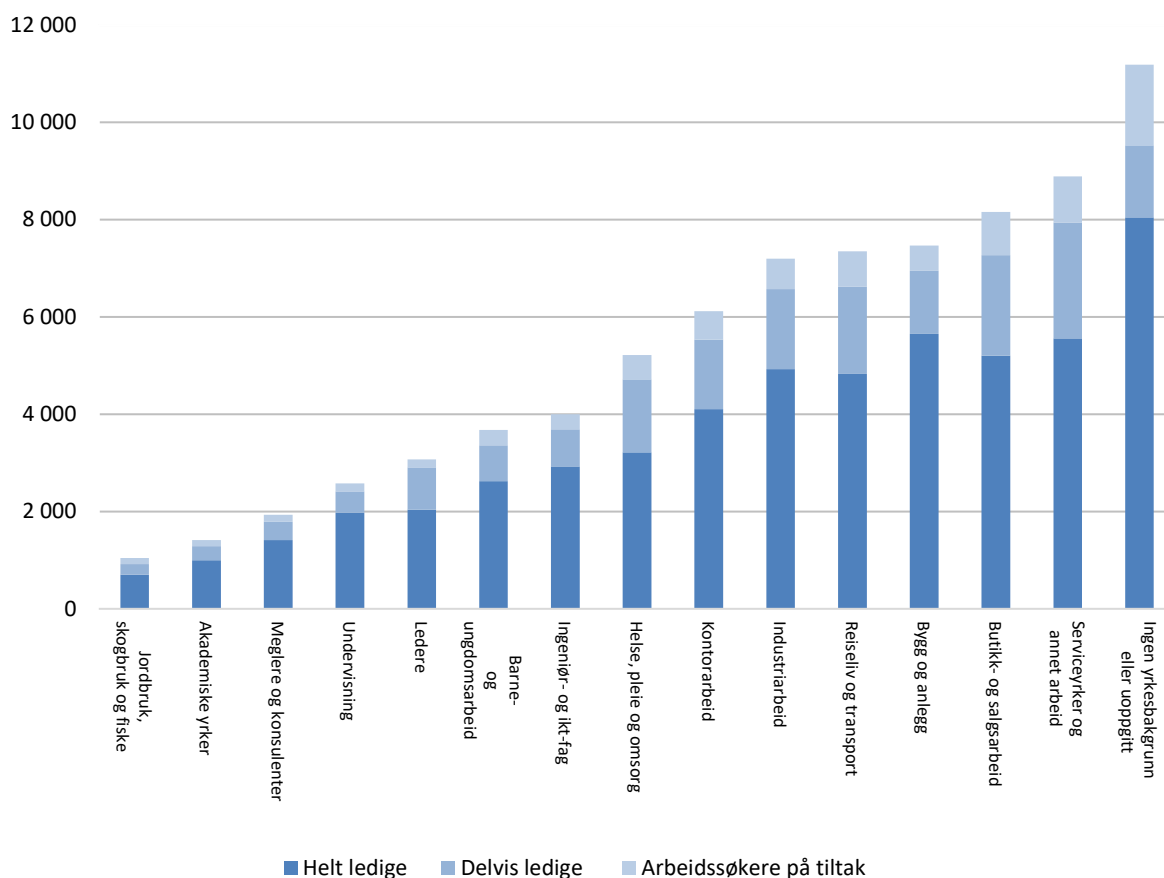
Serviceyrker og annet arbeid er den vanligste yrkesbakgrunnen blant arbeidssøkere med registrert yrkesbakgrunn (figur 5). Ved utgangen av juli hadde 8 900 arbeidssøkere bakgrunn fra et yrke i denne gruppen, hvorav 3 800 hadde bakgrunn innen rengjøringsyrker. Sammenlignet med juli i fjor har antallet arbeidssøkere gått ned med 200 personer (-2 %). Nedgangen var størst innen rengjøring (-200) og samlegruppen annet arbeid (-200).

Butikk- og salgsarbeid

Personer med bakgrunn fra butikk- og salgsarbeid utgjør den nest største yrkesgruppen blant arbeidssøkerne som har registrert en yrkesbakgrunn. 8 200 personer med denne yrkesbakgrunnen var registrert som arbeidssøkere ved utgangen av juli. Av disse har 4 700 personer bakgrunn fra butikkarbeid, mens 3 400 har bakgrunn fra annet salgsarbeid. Antallet arbeidssøkere har økt med 100 personer siden juli i fjor (1 %). Arbeidssøkere med bakgrunn fra butikkarbeid gikk ned med 100 personer, mens det var 200 flere arbeidssøkere med bakgrunn fra annet salgsarbeid.

² På grunn av overgang til nye tall for arbeidsstyrke er ikke yrkesgruppen jordbruk, skogbruk og fiske inkludert i denne figuren. Se «spesielle forhold» for nærmere informasjon.

Figur 5. Antall personer registrert som helt arbeidsledige, arbeidssøkere på tiltak eller delvis arbeidsledige hos NAV. Etter yrkesbakgrunn. Juli 2023

Kilde: NAV

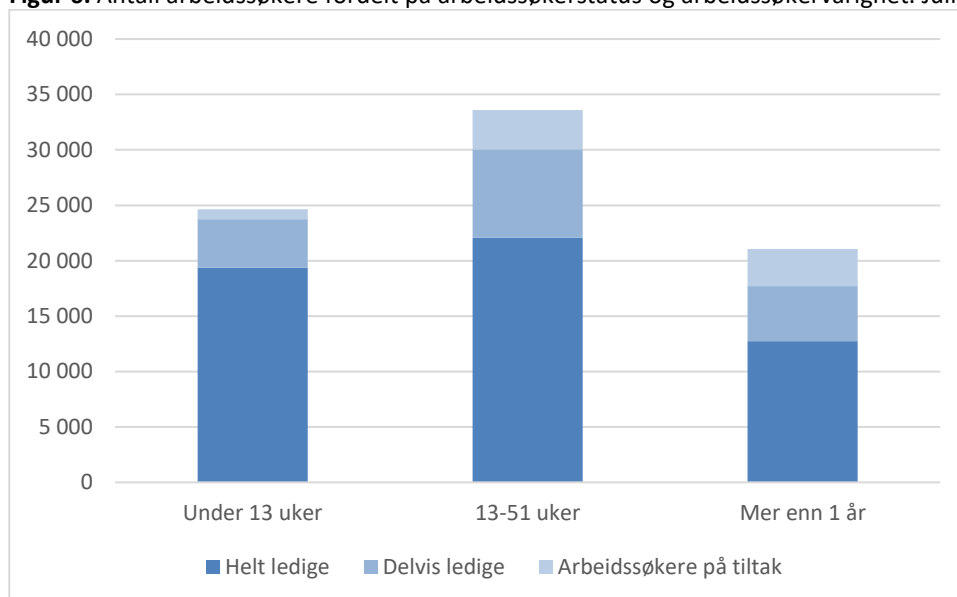
Bygg og anlegg

Ved utgangen av juli var 7 500 personer med denne yrkesbakgrunnen registrert som helt arbeidsledig, delvis arbeidsledig eller arbeidssøker på tiltak. Antallet arbeidssøkere med denne yrkesbakgrunnen har økt med 1 700 personer (30 %) siden juli i fjor. Økningen var størst for snekkere og tømrere (900), fulgt av hjelpearbeidere innen bygg og anlegg og andre bygningsarbeidere (300 hver).

Færre har vært ledige lenge

21 100 personer har vært registrert som arbeidssøkere hos NAV i minst ett år, og 9 800 av disse har vært arbeidssøkere i minst to år (figur 6). Dermed har 27 prosent av arbeidssøkerne vært registrert i over ett år. Antallet personer som har vært arbeidssøkere lenge har falt det siste året. Sammenlignet med juli i fjor er det nå 8 500 færre som har vært arbeidssøkere i mer enn ett år, noe som tilsvarer en reduksjon på 29 prosent. Det er imidlertid 9 700 flere som har vært arbeidssøkere i mindre enn seks måneder enn for ett år siden, en økning på 32 prosent.

Figur 6. Antall arbeidssøkere fordelt på arbeidssøkerstatus og arbeidssøkervarighet. Juli 2023

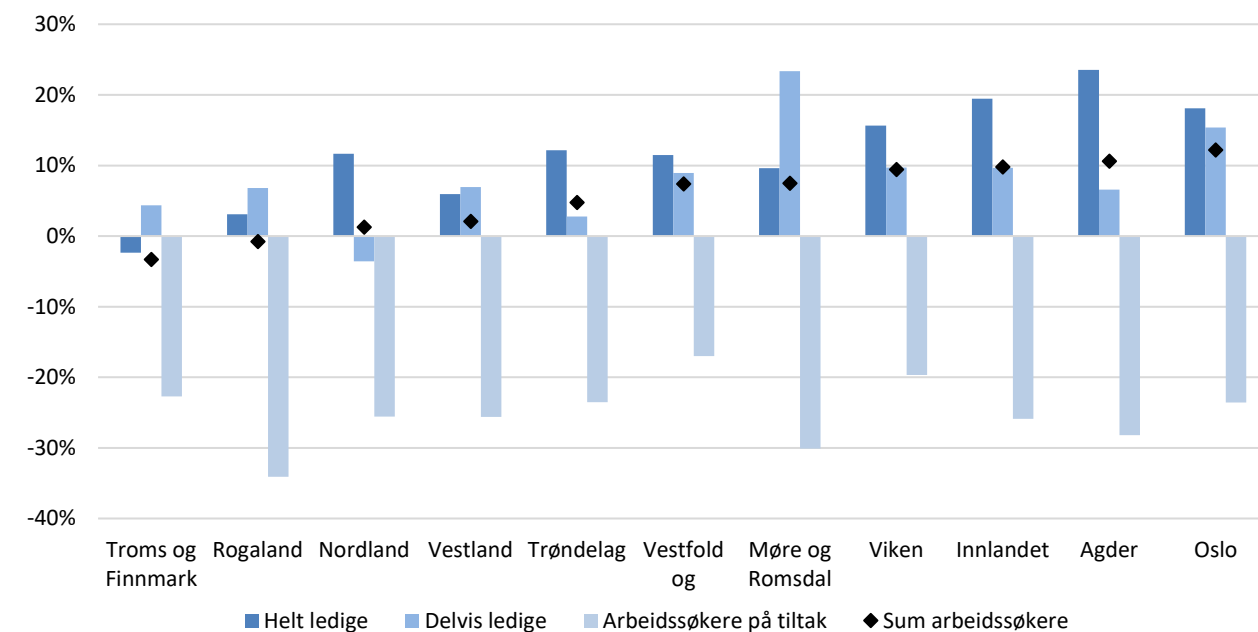

Kilde: NAV

Flest arbeidssøkere i Oslo og Viken

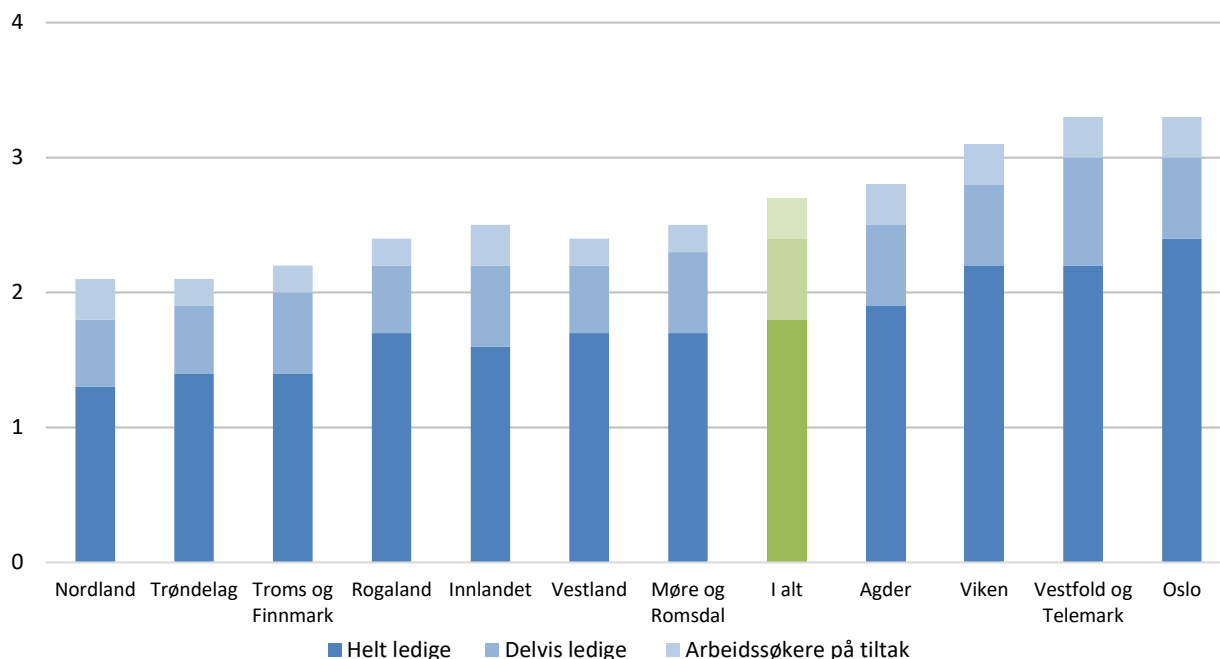
Justert for normale sesongvariasjoner økte antallet arbeidssøkere i alle fylker fra juni til juli. Den relative økningen var størst i Oslo og Viken - begge med 4 prosent.

Figur 7. Endring i antallet arbeidssøkere, fordelt på helt arbeidsledige, delvis arbeidsledige og arbeidssøkere på tiltak. Etter fylke. Juli 2022 – juli 2023

Kilde: NAV

Figur 8. Prosent av arbeidsstyrken registrert som helt arbeidsledige, arbeidssøkere på tiltak eller delvis arbeidsledige hos NAV. Etter fylke. Juli 2023

Kilde: NAV

Sammenlignet med juli i fjor har antallet arbeidssøkere økt i de fleste fylker (figur 7). Økningen var størst i Oslo (12 %), etterfulgt av Agder (11 %). Troms og Finnmark (-3 %) og Rogaland (-1 %) er de eneste fylkene med færre arbeidssøkere enn samme måned i fjor. Andelen arbeidssøkere er høyest i Oslo samt Vestfold og Telemark, hvor henholdsvis 3,4 og 3,3 prosent av arbeidsstyrken er registrert som arbeidssøkere hos NAV (figur 8). Nordland og Trøndelag har lavest andel, med 2,1 prosent.

Nesten halvparten av arbeidssøkerne har innvandrerbakgrunn

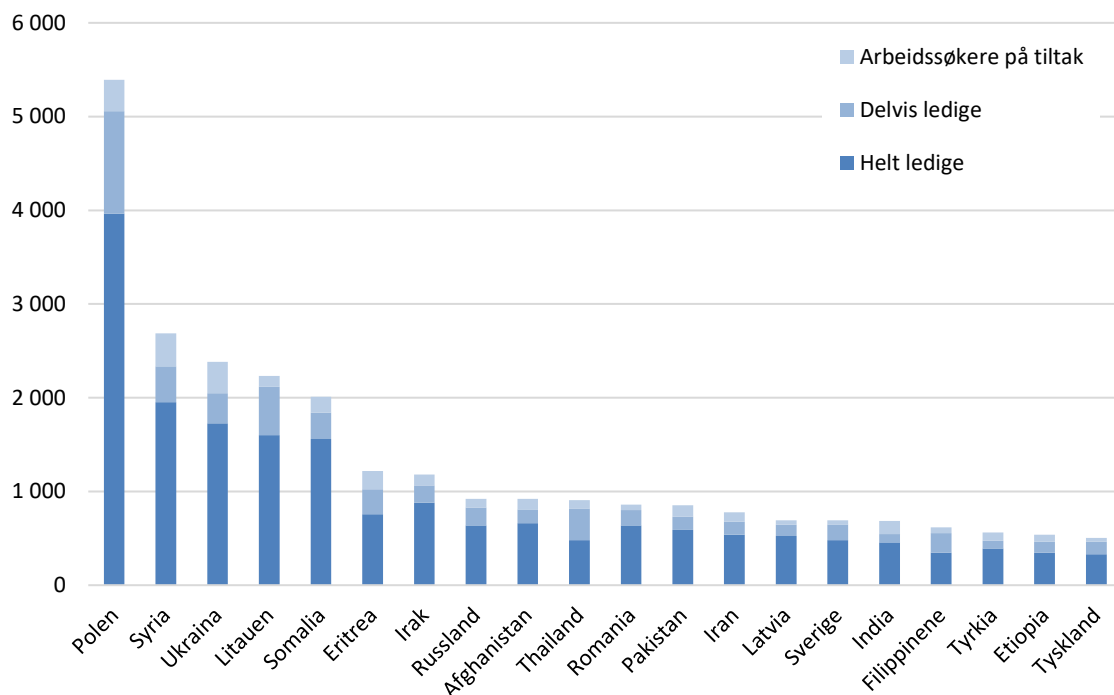
47 prosent av de som var registrert som helt ledige, delvis ledige eller arbeidssøkere på tiltak ved utgangen av juli var innvandrere³, noe som utgjorde 36 900 personer. Sammenlignet med juli i fjor har antallet arbeidssøkere med innvandrerbakgrunn økt med 3 800 personer (11 %), mens antallet arbeidssøkere uten innvandrerbakgrunn har økt med 1 300 personer (3 %)

Figur 9 viser de 20 vanligste fødelandene blant arbeidssøkende innvandrere. Personer fra disse 20 landene utgjorde 72 prosent av arbeidssøkerne med innvandrerbakgrunn. Ved utgangen av juli var Polen (5 400), Syria (2 700) og Ukraina (2 400) de tre største gruppene. Antallet arbeidssøkere fra Ukraina har økt betydelig det siste året, og det er ikke lenger siden enn i september i fjor at Ukraina ikke var blant de 20 vanligste fødelandene blant arbeidssøkere med innvandrerbakgrunn. Økningen henger naturlig nok sammen med økningen i antall asylsøkere fra Ukraina etter at krigen startet i fjor.

³ Fra 2022 bruker NAV opplysninger mottatt fra SSB til å definere *innvandrere* i arbeidsmarkedsstatistikken. Dermed følges [definisjonen SSB bruker for innvandrere](#). Se punkt 4.2.9 i [Om statistikken - Arbeidssøkere - nav.no](#) for nærmere informasjon.

Figur 9. Antall innvandrere registrert som helt ledig, arbeidssøker på tiltak eller delvis ledig hos NAV, etter fødeland. De 20 vanligste fødelandene er vist. Juli 2023

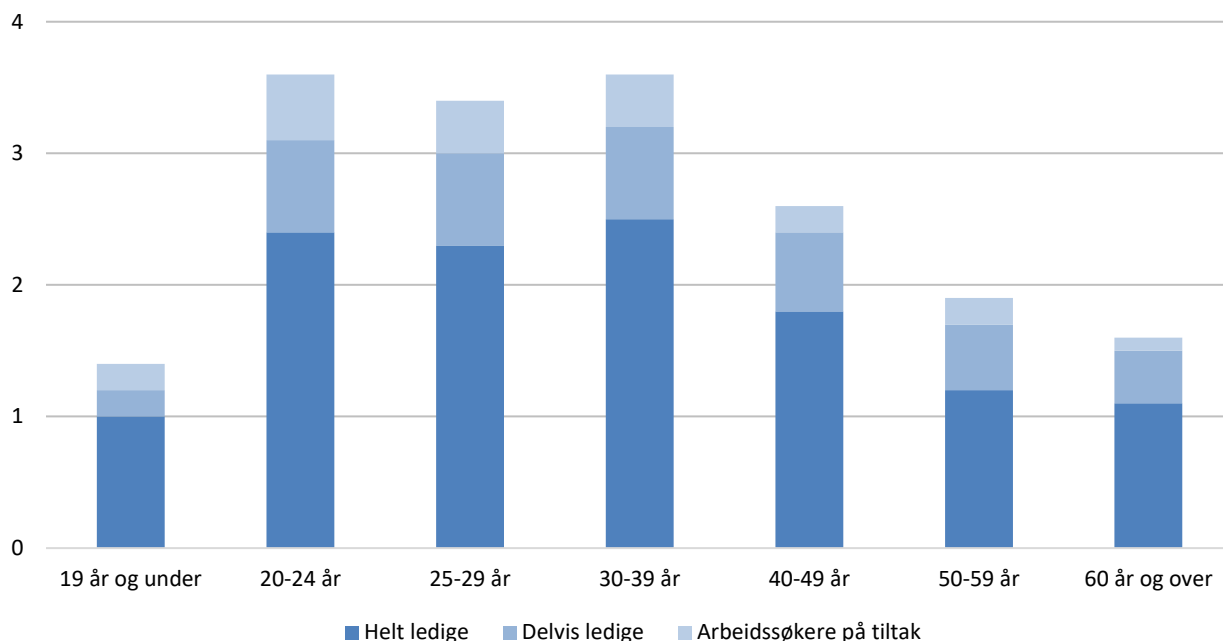
Kilde: NAV

Flere arbeidssøkere i de fleste aldersgrupper

Fra juni til juli økte antallet arbeidssøkere for alle aldersgrupper, justert for normale sesongvariasjoner. Den relative økningen var størst for de under 20 år (6 %), mens økningen var minst for de over 60 (1 %).

Andelen arbeidssøkere er høyest blant personer i 30-årene, hvor 3,6 prosent av arbeidsstyrken er registrert som arbeidssøkere. Andelen arbeidssøkere er lavest for de under 20 år, med 1,5 prosent (figur 10).

Figur 10. Andel av arbeidsstyrken registrert som helt arbeidsledig, arbeidssøkere på tiltak eller delvis arbeidsledig hos NAV. Etter alder. Juli 2023

Kilde: NAV

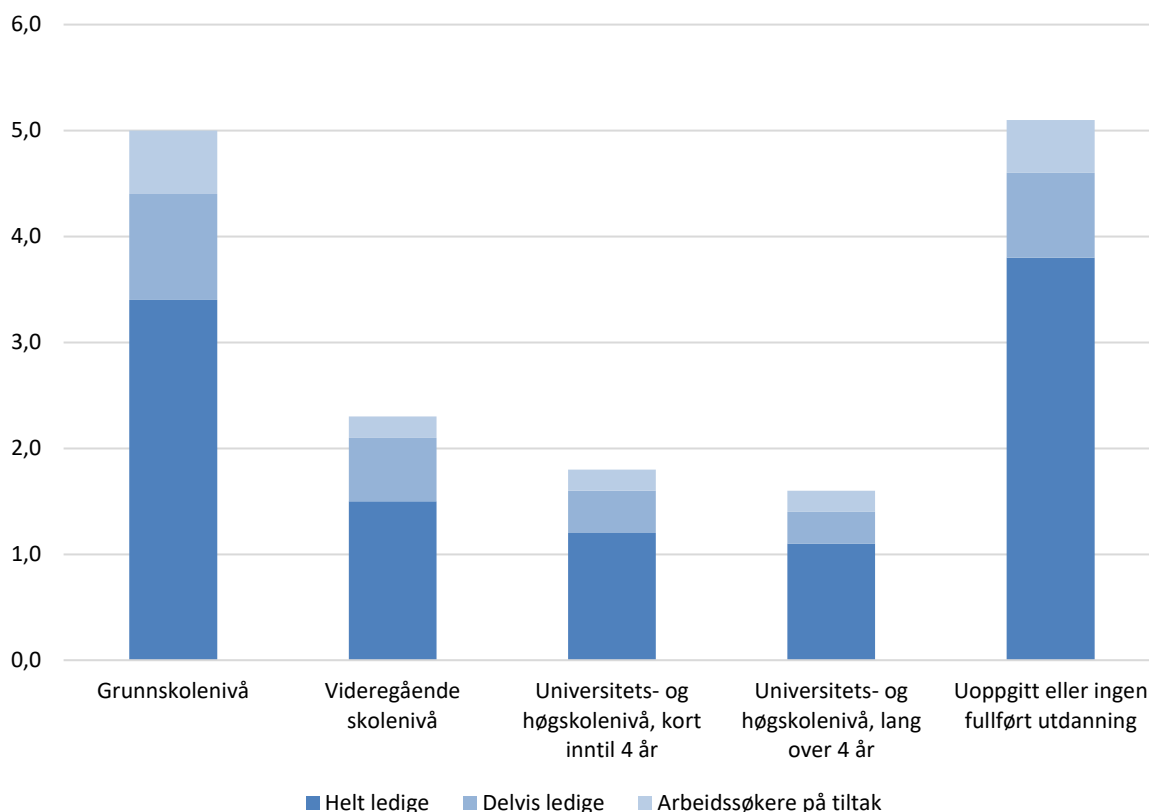
En av tre arbeidssøkere har ikke fullført videregående opplæring

Arbeidsledigheten er høyest for personer med kun grunnskole eller uten registrert utdanning (figur 11). For disse gruppene var henholdsvis 5,0 og 5,1 prosent av arbeidsstyrken registrert som arbeidssøkere hos NAV ved utgangen av juli.⁴ Det er omtrent tre ganger så høy andel som for de med fullført universitets- og høyskoleutdanning. Andelen er lavest for de som har fullført mer enn fire års høyere utdanning, hvor 1,6 prosent av arbeidsstyrken er registrert som arbeidssøkere hos NAV.

De med grunnskole eller videregående som høyeste utdanning utgjør de største gruppene av arbeidssøkerne i antall personer. En av tre arbeidssøkere i juli stod med grunnskole som høyeste fullførte utdanning (24 000 personer). Inkluderer vi de med ukjent eller ingen fullført utdanning utgjør de to gruppene 43 prosent av arbeidssøkerne. 24 100 personer hadde videregående som høyeste fullførte utdanning.

⁴ Fram til 2022 fordelte NAV arbeidssøkere etter høyeste påbegynte utdanningsnivå. Fra 2022 benytter NAV opplysninger fra SSB til å definere utdanning. Dermed bruker vi [definisjonen SSB bruker på utdanning](#). Se punkt 4.2.10 i [Om statistikken - Arbeidssøkarar - nav.no](#) for mer informasjon.

Figur 11. Andel av arbeidsstyrken registrert som helt arbeidsledig, arbeidssøker på tiltak eller delvis arbeidsledig hos NAV. Etter fullført utdanningsnivå. Juli 2023

Kilde: NAV

Fortsatt høy etterspørsel etter arbeidskraft

I løpet av juli ble det registrert 26 900 nye ledige stillinger på arbeidsplassen.no. Det tilsvarer 2 000 nye stillinger per virkedag, som er omtrent 300 flere enn i juni. Sammenlignet med juli i fjor ble det i år registrert 4 prosent færre ledige stillinger per virkedag. Det var flest ledige stillinger innen helse, pleie og omsorg (7 000), fulgt av butikk- og salgsarbeid (2 700) og reiseliv og transport (2 300). Sammenlignet med juli i fjor er det færre nye ledige stillinger innen de fleste yrkesgruppene. Unntakene er jordbruk, skogbruk og fiske (38 % flere), undervisning (33 %), helse, pleie og omsorg (14 %), barne- og ungdomsarbeid (13 %). Nedgangen er størst blant meglere og konsulenter (-31 %), samt innenfor ingeniør- og IKT-arbeid (-25 %) og kontorarbeid (-20 %).

Spesielle forhold

Delvis ledige

En gjennomgang av data fra meldekortene de arbeidsledige sender inn til NAV, viser at om lag 18 prosent av de delvis ledige har arbeidet mer enn 35 timer i gjennomsnitt de siste to ukene. Andelen i juli 2023 er på et noe høyere nivå enn i juli 2022. Dette vil både være personer som har skiftende arbeidstid og personer som er tilbake i arbeid, men som fremdeles sender inn meldekort. Antallet delvis ledige kan dermed være noe for høyt i statistikken til NAV. For nærmere forklaring om øvrige endringer, se [Om statistikken](#).

For nærmere forklaring om andre endringer, se [Om statistikken - Arbeidssøkere - nav.no](#)

Arbeidsstyrke

Til og med 2021 har NAV benyttet arbeidsstyrketall basert på SSBs arbeidskraftsundersøkelse (AKU). Fra 2022 ble dette endret til registerbaserte tall fra SSB, kombinert med tall på registrerte arbeidssøkere fra NAV. For arbeidsstyrken fordelt på yrke ble grunnlaget endret fra sysselsatte til lønnstakere. Dette fører blant annet til at arbeidsstyrken for yrkesgruppen «Jordbruk, skogbruk og fiske» blir for liten og ikke kan benyttes. Dette tallet er derfor stjernet ut i rapportene.

Se punkt 4.2.7 og kapittel 5 i [Om statistikken - Arbeidssøkere - nav.no](#) for mer informasjon.